

Projekt

UCHWAŁA NR

RADY GMINY MICHAÓW

z dnia.....

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Michałów na lata 2026-2028**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy / dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /t.j. Dz. U. z 2025r. poz.1153/ oraz art.176 pkt 1. art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /t.j. Dz. U.z 2025, poz. 49/ Rada Gminy Michałów uchwala co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Michałów na lata 2026-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałów.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Michał Klamiński**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny. Program ten stanowi podstawowy dokument określający kierunki działań gminy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Michałów na lata 2026-2028 ma na celu stworzenie spójnego i systemowego wsparcia dla rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. Program zakłada podejmowanie działań profilaktycznych, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców, rozwój usług asystenckich oraz współpracę pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

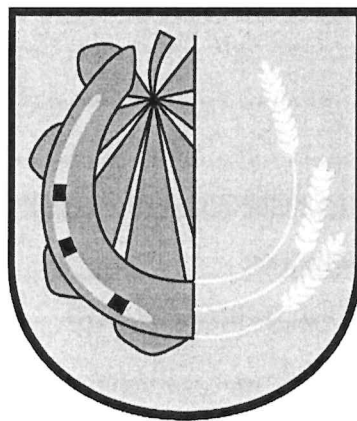
Realizacja programu przyczyni się do poprawy funkcjonowania rodzin, zwiększenia ich samodzielności oraz zapewnienia dzieciom bezpiecznych i sprzyjających rozwojowi warunków życia.

Podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne i konieczne dla prawidłowej realizacji zadań gminy w zakresie polityki społecznej oraz wsparcia rodzin i dzieci.

Załącznik do Uchwały

Nr.....Rady

Gminy Michałów z dnia

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MICHAŁÓW NA LATA 2026-2028**

MICHAŁÓW 2026

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY MICHAŁÓW
NA LATA 2026-2028

Spis treści

I. WSTĘP.....	3
II. UZASADNIENIE KONTYNUACJI PROGRAMU.....	3
III. PODSTAWA PRAWNA.....	4
IV. ADRESACI PROGRAMU.....	5
V. DIAGNOZA	5
VI. ANALIZA SWOT	8
VI. CELE PROGRAMU	11
VII. KIERUNKI DZIAŁAŃ	13
VIII. WSKAŹNIKI POSZCZEGÓLNYCH CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH.....	13
IX. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU	14
X. SPOSÓB KONTROLI I REALIZACJI PROGRAMU.....	15
XI. CZAS REALIZACJI PROGRAMU	15
XII. PARTNERZY I REALIZATORZY PROGRAMU.....	15
XII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	16
XIV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	16
XV. PODSUMOWANIE	16

I. WSTĘP

Rodzina stanowi podstawowe i najważniejsze środowisko wychowawcze człowieka. Jest pierwszym i naturalnym miejscem zaspokajania potrzeb emocjonalnych, materialnych i społecznych. Wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest jednym z kluczowych zadań samorządu gminnego, wynikającym z przepisów prawa oraz potrzeb lokalnej społeczności.

Dziecko oraz jego najbliżsi potrzebują szczególnej troski i wsparcia, ponieważ to właśnie rodzina tworzy pierwsze i najważniejsze środowisko rozwoju młodego człowieka. W jej ramach kształtuje się osobowość, budują się pierwsze relacje, a także powstają wzorce zachowań, które później przenoszone są na całe życie społeczne. To w rodzinie dziecko uczy się wartości, norm moralnych oraz sposobów postrzegania świata.

Gdy rodzina funkcjonuje prawidłowo, daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia ich samoocenę, uczy empatii i motywuje do rozwijania własnych możliwości. Staje się miejscem, do którego można wracać po wsparcie i wskazówki, a także przestrzenią budującą sens i stabilność w życiu człowieka.

Zdarza się jednak, że różne trudności – zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne – zakłócają jej prawidłowe działanie. Wówczas rodzina może utracić zdolność do wywiązywania się ze swoich zadań wychowawczych, mieć problemy z rozwiązywaniem konfliktów czy radzeniem sobie z kryzysami. W takich sytuacjach jej funkcjonowanie staje się zaburzone, a dzieci nie otrzymują niezbędnego wsparcia.

II. UZASADNIENIE KONTYNUACJI PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Michałów na lata 2023-2025 został przyjęty Uchwałą NR LIII/362/2022 Rady Gminy Michałów z dnia 30.12.2022r. i stanowił samodzielny program, służący wspieraniu rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W związku z zakończeniem okresu realizacji obowiązującego programu, należało opracować kolejny na następne lata. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 jest kontynuacją działań, ujętych w dotychczasowym programie. Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę podejmowania działań, dążących do wspierania rodzin w wypełnianiu przez nią prawidłowo funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Michałów jest strategicznym dokumentem gminy, opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawowym założeniem Programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu

przywrócenia im zdolności do wypełniania funkcji, poprzez prace z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale i na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne a ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, taką która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące są często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu a zachowania członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby, zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów, kuratorów sądowych, Policję, służby medyczne oraz inne instytucje, które mają kontakt z rodziną. Organizując formy wsparcia na rzecz rodziny z wieloma problemami należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać, tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy zaczynają się problemy oraz wyeliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi o obustronny wysiłek, zarówno członków rodziny, jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (asystent rodziny, pracownik socjalny), zmierzający do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego.

III. PODSTAWA PRAWNA

Program opracowano w oparciu o:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49);
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214);

3. Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz.1153);
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2025r., poz. 1208);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r., poz. 2151);
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2024r. poz. 917);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r. poz. 1673);
8. Ustawa z dnia 04 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2024r. , poz. 1829)

Ponadto założenia programu wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałów na lata: 2023-2028.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wsparcia Rodziny są:

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki.
3. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Wszystkie dzieci i rodziny objęte pomocą wymagają ochrony ich praw i wolności oraz wsparcia dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka. Prowadzi do niepowodzeń szkolnych oraz wykluczenia społecznego. Rodzina wypełniając swoją funkcję wychowawczą, wpływa na jakość życia młodego pokolenia, jego prawidłowy rozwój emocjonalny i intelektualny.

V. DIAGNOZA

Gmina Michałów ma powierzchnię 112,21 km², jest jedną z gmin woj. świętokrzyskiego i graniczy od północy z Gminą Imielno, od wschodu z Gminą Pińczów, od południa z Gminą Działoszyce, od zachodu z Gminą Wodzisław. Gmina Michałów znajduje się w południowo-zachodniej części Niecki Nidziańskiej, w obrębie Płaskowyżu Jędrzejowskiego, Doliny Nidy i Garbu Wodzisławskiego. Lokalizacja w obrębie kilku jednostek fizjograficznych różnicuje krajobraz gminy i stwarza dogodne warunki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej,

dając możliwości podziwiania malowniczych krajobrazów, zwiedzania interesujących miejsc, wędkowania, korzystania z kąpieli rzecznych, grzybobrania i spacerowania po lasach.

Tab. Nr I Liczba mieszkańców w podziale na płeć i wiek na 31.12.2025r. roku (Źródło: UG Michałów)

WIEK	KOBIETY	MĘŻCZYZNI	OGÓŁEM
0-17	379	369	748
18-59	1166	1270	2436
60 i więcej	640	532	1172
OGÓŁEM	2185	2171	4356

Tab. Nr 2 Liczba osób bezrobotnych w 2025 roku powiat -gmina (Źródło: PUP Pińczów)

	LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH /KOBIETY	Z PRAWEM DO ZASIŁKU	WWJEK U 18-44	POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 M-CY
POWIAT Pińczowski	990/505	69	683	474
GMINA Michałów	111/58	9	81	83

Analizując rynek pracy i sytuację osób bezrobotnych naszej gminy można dostrzec następujące problemy: brak nowych miejsc pracy, osoby utrzymują się głównie z rolnictwa, które jest mało dochodowe, oferta edukacyjna nie zawsze odpowiada oczekiwaniom na rynku pracy, brak perspektyw rozwojowych dla młodych ludzi, podejmowanie prac tylko sezonowych, trudne możliwości dojazdu, oferty nieadekwatne do posiadanego wykształcenia, większa możliwość zatrudnienia mężczyzn. Spośród osób bezrobotnych-111 z terenu gminy aż 88 to kobiety. Zaskakujący jest fakt, że w większości to kobiety i ten podział uwidocznił się również w skali powiatu. Oznacza to że kobiety mają trudniejszą sytuację na rynku pracy.

Wśród osób korzystających z systemu pomocy społecznej jednym z głównych powodów korzystania ze świadczeń jest długotrwała lub ciężka choroba. Najwięcej rodzin ze świadczeń korzysta także z powodu bezrobocia oraz ubóstwa. Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 3 w latach 2022-2025.

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o informacje CUS-u. Wśród podopiecznych Centrum znajdują się rodziny dysfunkcyjne, gdzie występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: przemoc domowa, uzależnienia, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym, rzeczowym. Pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Dopiero po zdiagnozowaniu problemów w rodzinie wprowadza się asystenta rodziny do pracy z nią i podejmowane są działania na rzecz tej rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ośrodek zatrudnia 1 asystenta (od 01.10.2025 – ½ etatu) - (Tab. Nr 4)

Tab. Nr 3 Powody przyznania pomocy w latach 2022-2025. (Opracowanie własne CUS)

Powód przyznania pomocy	LICZBA RODZIN				LICZBA OSÓB W RODZINACH			
	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.
Ubóstwo	28	27	21	27	73	71	70	73
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	1	0	0	0	1	0	0	0
Bezrobocie	24	27	26	29	70	86	88	65
Niepełnosprawność	30	34	23	20	50	64	40	38
Długotrwała Choroba	49	55	39	36	100	109	82	69
Przemoc domowa	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	8	8	10	10	34	36	41	35
Wielodzietność	20	21	15	13	120	120	88	71
Zdarzenie losowe	1	3	1	3	3	10	2	13
Alkoholizm	7	8	9	6	20	19	26	15
Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	0	0	0	1	0	0

Tab. Nr 4 Liczba pracowników na stanowisku asystent rodziny oraz liczba rodzin objętych wsparciem w latach 2023-2025. (Źródło: Opracowanie własne CUS)

	2023	2024	2025
Asystent rodziny	1	1	1 (od 30.09.2026 – ½)
Liczba rodzin objętych wsparciem	7	7	9

W ramach wsparcia rodziny, Centrum Usług Społecznych w Michałowie realizuje zadanie Karta Dużej Rodziny – to rządowy program wspierania rodzin wielodzietnych, skierowany do rodzin posiadających co najmniej 3 dzieci do 18 roku życia lub 25 roku życia, jeśli kontynuuje naukę. Przyznanie karty jest bezpłatne i przysługuje każdemu członkowi rodziny, niezależnie od dochodu.

VI. ANALIZA SWOT

W programie zastosowano analizę SWOT jako narzędzie identyfikacji i usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru Gminy Michałów. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy demograficznej i społecznej gminy w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, dokonano analizy SWOT wskazując słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia tj. czynniki wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na funkcjonowanie rodzin.

1. MOCNE STRONY:

- doświadczenie zawodowe pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny,
- otwartość i chęć udziału pracowników w szkoleniach,
- zatrudnienie asystenta rodziny,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie,
- skuteczność działań GKRPA,
- działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy,

- doświadczenie we współpracy z różnymi podmiotami pracującymi na rzecz rodzin,
- doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych,
- działalność świetlic wiejskich, bibliotek gminnych,
- działalność Gminnego Centrum Kultury,
- poza edukacyjna działalność szkół w zakresie kultury i sportu,
- znajomość środowiska lokalnego.

2. SŁABE STRONY

- ubóstwo utrudniające rodzinom zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych,
- wysoki poziom bezrobocia,
- brak placówek wsparcia dziennego,
- ograniczona dostępność specjalistów np. psycholog, terapeuta, psychoterapeuta, pedagog,
- ograniczenia finansowe i organizacyjne związane z powoływaniem rodzin wspierających,
- brak opieki instytucjonalnej dla dzieci do lat 3,
- brak kompleksowego podejścia do zwalczania przyczyn dysfunkcyjności rodziny,
- brak aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie organizowania grup samopomocowych;
- niewystarczająca ilość atrakcyjnych propozycji spędzania czasu wolnego dla młodzieży zagrożonej marginalizacją,
- brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych,
- wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów,
- brak opieki socjoterapeutycznej dla młodzieży,
- brak odpowiedniej ilości zatrudnionej kadry-pracowników socjalnych, którzy biorą czynny udział w pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi.

3. SZANSE

- rozszerzenie liczby podmiotów działających na rzecz rodziny,
- dostępność zewnętrznych źródeł finansowania,
- współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami w sprawach pomocy społecznej,
- tworzenie stowarzyszeń, fundacji i organizacji pozarządowych,
- wzrost świadomości mieszkańców w zakresie problemów społecznych,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami,
- wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- realizacja programów profilaktycznych.

4. ZAGROŻENIA

- niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany w prawie i trudność w ich interpretacji,
- niepewność finansowania działań-ograniczone środki finansowe,
- stereotypowe postrzeganie Ośrodka jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne,
- rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim dofinansowaniu,
- wysoki poziom ubóstwa rodzin przy rosnących kosztach utrzymania,
- uzależnienie rodzin od pomocy społecznej,
- wzrost postaw roszczeniowych wśród klientów pomocy społecznej,
- wykluczenie społeczne,
- bezradność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,
- zbyt mała liczba pracowników pomocy społecznej w stosunku do realizowanych zadań,
- wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc,
- uzależnienie od alkoholu, narkotyków. środków odurzających, Internetu.

VI. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

- I. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
 - a. Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
 - b. Pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
 - c. Konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.
2. Rozwój usług i form wsparcia na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:
 - a. Objęcie dożywianiem uczniów i dzieci uczęszczających do placówek oświatowych,
 - b. Monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia z terenu gminy,
 - c. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach pomocy społecznej m.in. zasiłków, żywności i inne,
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:
 - a. Umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy rodzinom w miejscu zamieszkania bądź innym wskazanym przez rodzinę,
 - b. Umożliwienie dzieciom korzystania ze świetlic z terenu gminy, bibliotek i innych miejsc do spotkań,
 - c. Pomoc dla rodzin przeżywających trudności w dostępie do konsultacji specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
 - d. Pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
4. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:

- a. Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem poprzez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym placówki służby zdrowia.
 - b. Motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień-współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym, Zespołem Interdyscyplinarnym, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pińczowie.
 - c. Angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy.
 - d. Angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich- przydzielenie asystenta rodziny.
 - e. Współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, Policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.
 - f. Partycypacja w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
5. Koordynacja przez asystenta rodziny poradnictwa wynikającego z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
6. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:
- a. Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami, rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.
6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:
- a. Udział w ogólnopolskich kampaniach, którym celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie.
 - b. Udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

VII. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Do realizacji założonych celów ustalono następujące działania:

- systematyczna współpraca instytucji i podmiotów działających w obszarze wspierania rodziny i dzieci,
- wsparcie rodziny w przezwyciężeniu problemów natury opiekuńczo-wychowawczej,
- kierowanie do instytucji oferującej poradnictwo specjalistyczne m.in. wsparcie psychologiczne, prawne itp.,
- przydzielenie asystenta rodziny,
- pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin ubogich,
- zintensyfikowana praca socjalna,
- wsparcie interdyscyplinarne rodzin zagrożonych przemocą,
- wsparcie rodzin z problemami uzależnień np. od alkoholu,
- współpraca z podmiotami i instytucjami w zakresie realizacji projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny,
- zapewnienie dzieciom z ubogich rodzin posiłków w placówkach oświatowych
- partycypacja w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie przeżywającej trudności,
- koordynowanie poradnictwem dla kobiet i rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

VIII. WSKAŹNIKI POSZCZEGÓLNYCH CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

- liczba rodzin wymagających wsparcia,
- liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe,
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie,
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny,
- liczba zatrudnionych asystentów rodziny,
- liczba podmiotów, z którymi podjęto współpracę,
- udział asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje-liczba szkoleń,
- udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną-liczba szkoleń

- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych z elementami przeciwdziałania uzależnieniom,
- liczba rodziców utrzymujących kontakty z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej,
- liczba rodzin, które otrzymały wsparcie finansowe lub rzeczowe,
- liczba dzieci, którym opłacono wyżywienie w placówkach oświatowych,
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej.

IX. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

1. 1. Zmiana postaw społecznych.
2. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego.
3. Wzrost więzi emocjonalnych pomiędzy członkami rodziny.
4. Wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
5. Poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami zaangażowanym w realizację programu.
6. Pozostawienie dzieci w rodzinach biologicznych.
7. Reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.
8. Zminimalizowanie negatywnych zachowań.
9. Wyrównanie szans i ułatwiony dostęp do usług publicznych dla rodzin wielodzietnych.
10. Poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi.
11. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.
12. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

X. SPOSÓB KONTROLI I REALIZACJI PROGRAMU

- I. W terminie do 31 marca każdego roku Centrum usług Społecznych przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

XI. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2026-2028. Jest on dokumentem otwartym. Może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

XII. PARTNERZY I REALIZATORZY PROGRAMU

- I. Centrum Usług Społecznych w Michałowie
2. Urząd Gminy w Michałowie
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie
4. Sąd Rejonowy w Pińczowie
5. Kuratorzy Sądowi
6. GKRPA w Michałowie
7. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Michałów
8. Komenda Powiatowa Policji w Pińczowie
9. Placówki oświatowe z terenu Gminy Michałów
10. Świetlice wiejskie
11. Biblioteki gminne
12. Gminne Centrum Kultury w Michałowie,
13. Placówki opieki zdrowotnej z terenu gminy
14. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Pińczowie
15. Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

XII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty. Monitoring z kolei- uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz osiągnięcie rezultatów Programu.

Działania wynikające z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą i są analizowane przez Centrum Usług Społecznych w Michałowie. Monitorowanie przebiegu Programu będzie odbywać się na bieżąco. Program ma charakter otwarty i jego ewaluacja będzie prowadzona w zależności od aktualnie występujących potrzeb.

XIV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania rodziny odbywać się będzie w ramach:

1. Środków własnych gminy.
2. Dotacji przekazywanych z budżetu państwa.
3. Dotacji unijnych.
4. Innych funduszy zewnętrznych.

XV. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodziców i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele, w realizację Programu powinny włączyć się instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają rodziny i dzieci, spodziewanym efektem ma być polepszenie sytuacji rodzin, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dzieci i rodzin. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny, wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny, tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów.

W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków, jak również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły zamierzone efekty. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowywaniem. Pomimo powstawania wielu nowych instytucji nastawionych na wspieranie rozwoju człowieka, żadna z nich nie jest w stanie zastąpić rodziny, która jest najważniejszym środowiskiem życia i rozwoju człowieka. Właściwie funkcjonująca wspólnota rodzinna stanowi wartościowe środowisko socjalizacyjne i wychowawcze dla swoich członków, którzy szukają w niej oparcia, wzmocnienia, poczucia bezpieczeństwa oraz zaspokojenia podstawowych potrzeb. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcyjności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Osłabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków. Wszelkie działania podejmowane dla dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami tych osób. Dlatego też m.in. niezbędne jest uchwalenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Michałów.

Program ten zakłada optymalne warunki dla prawidłowego funkcjonowania rodzin i poprawy jakości ich życia. Zadania określone w programie będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny przy współpracy instytucji i podejmowaniu skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Michałów.

